

۱۳۹۵

سی و پنجمین جشنواره فیلم فجر

وحید جلیلود در «بدون تاریخ، بدون امضا» روی دیگری از مهارت‌هایش در فیلمسازی را نشان داد. او با طرح یک داستان اجتماعی جذاب و با کارگردانی خوش، «بدون تاریخ، بدون امضا» را به یکی از بهترین فیلم‌های اجتماعی سینمای ایران تبدیل کرد. فیلم در جشنواره فیلم فجر جایزه‌های مهمی مثل سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی و بهترین بازیگر نقش مکمل مرد را به خانه برد تا مشخص شود ارزش‌های هنری فیلم از دید داوران دور نمانده است.

در سینمای دفاع مقدس فیلم‌های انگشت‌شماری، جنگ را از زاویه دید زنان نگاه کرده‌اند. همان چند فیلم محدود را هم فیلمسازان زن کارگردانی کرده‌اند تا شاهد نگاهی نو و تازه به این ژانر باشیم. فیلم «ویلاهای» یکی از فیلم‌های خوب سینمای دفاع مقدس است که محور اصلی داستانش را روی زندگی زنان در جنگ گذاشته است. منیر قیدی با اولین فیلم بلند سینمایی‌اش به سراغ زندگی همسران فرماندهان و رزمندگان دفاع مقدس رفت تا تماشاگر را متوجه بُعد دیگری از سختی‌های جنگ کند. زندگی در تنهایی، نگرانی برای شنیدن خبر شهادت همسر و حملات گاه و بی‌گاه دشمن بخشی از مشکلاتی بود که این زنان در طول جنگ تجربه کردند.

ساختن فیلم با سوزهای حساسی مثل آقازادگی و اختلاف طبقاتی، فیلمسازی با تجربه و کاربرد را طلب می‌کند. علیرضا داودنژاد همواره در فیلم‌هایش نیم نگاهی به معضلات اجتماعی داشته و این بار به سراغ آقازاده‌ها با زندگی لاکچری‌شان رفت. فیلم خوش‌ساخت داودنژاد، خیلی درست و سرراست داستانش را بیان می‌کند و به بیراهه نمی‌رود. فیلم در جشنواره فیلم فجر سال ۹۴، جوایز مهمی مثل سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه و بهترین بازیگر نقش اول مرد را کسب کرد. همچنین داوران با اعطای جایزه ویژه نشان دادند قدر ارزش‌های سینمایی فیلم را می‌دانند.

حمید نعمت‌الله همواره در فیلم‌هایش یک سورپرایز برای تماشاگرانش دارد. او پس از تجربه‌های موفقش در «بوتیک»، «بی‌پولی» و «آرایش غلیظ»، تصمیم به ساخت «رگ خواب» گرفت و باز هم فیلمی خوب و تماشاگرپسند را به جشنواره فرستاد. «رگ خواب» داستان زنی شکست‌خورده است که به مردی جوان پناه می‌برد در حالی که در زندگی مرد هم جایی ندارد و بودن با او فقط بر بار مشکلاتش می‌افزاید. نعمت‌الله برای درآوردن فضای زنانه فیلمش، به درستی نویسندگی فیلم را به یک زن سپرد و خودش فقط مسئولیت کارگردانی و تهیه‌کنندگی را برعهده گرفت.

سی و پنجمین جشنواره فیلم فجر آنقدر خوب و باکیفیت داشت که سیمرغ زیادی برای فیلم‌های باکیفیتی مثل «تابستان داغ» و «سد معبر» نماند. «تابستان داغ» با نامزدی در ۱۳ رشته تنها دو سیمرغ در بخش‌های فنی مثل فیلمبرداری و تدوین برد که برای فیلم باکیفیت ابراهیم ایرج‌زاد عدد کمی به شمار می‌رود.

«تابستان داغ» با رفتن به زندگی زوجی در آستانه جدایی، نشان می‌دهد این اختلافات چه آسیبی به فرزندان می‌زند. درام تأثیرگذار فیلم تماشاگر را به خوبی درگیر می‌کند و تعلیق فیلم تا پایان باقی می‌ماند. «سد معبر» فیلم خوش‌ساخت دیگر جشنواره با سوز متفاوت حسابی چشم‌ها را خیره کرد. محسن قربایی برای فیلمش، سراغ زندگی کارگران سد معبر شهرداری رفت و زاویه‌ای متفاوت از زندگی‌شان را نشان داد. انتخاب هوشمندانه سوز فیلم و کارگردانی چشم‌نواز قربایی، «سد معبر» را به فیلمی تماشایی تبدیل کرد. قطعاً اگر «سد معبر» در دوره دیگری از جشنواره شرکت می‌کرد، چندین سیمرغ را به خانه می‌برد ولی رقابت با آن همه فیلم خوب و باکیفیت در جشنواره سال ۱۳۹۴ کار را برای این فیلم سخت کرد.

۱۳۹۶

سی و پنجمین جشنواره فیلم فجر

هر چه زمان می‌گذرد سینمای دفاع مقدس به خلاقیت و پختگی بیشتری می‌رسد. «تنگه ابوقریب» به کارگردانی بهرام توکلی، به دنبال تصویری واقع‌گرایانه از اتفاقی مهم در جنگ بود. توکلی با تسلط ذاتی‌اش در کارگردانی، نماهای زیبایی از اتفاقات درون جبهه‌ها به تصویر درآورد تا یکی از جذاب‌ترین فیلم‌های دفاع مقدس در طول سال‌های اخیر ساخته شود. «تنگه ابوقریب» با حضور بازیگران سرشناس سینمای ایران در جشنواره سی و ششم فیلم فجر، «سیمرغ را مال خود کرد که سیمرغ بلورین بهترین فیلم، بهترین کارگردانی و بهترین بازیگر نقش اول مرد جزو آنها بود.

«بمب؛ یک عاشقانه» یکی از فیلم‌های دوست داشتنی جشنواره بود که تماشاگر بخوبی با آن همدلنداری می‌کرد. داستان فیلم در ظاهر ساده ولی در عمق، حرف‌های زیادی برای گفتن دارد. پیمان معادی فیلمش را به جامعه دهه ۶۰ و حال و هوای شهرها در وضعیت جنگ برد و عاشقانه‌ای ساده و ملتهب از آن روزها را پیش چشم مخاطب به تصویر کشید. فیلم تصاویر آشنایی را از فرهنگ عمومی مردم در دهه ۶۰ نشان می‌دهد. رفتار معلمان با دانش‌آموزان، دلهره بمباران و رفتن مردم به پناهگاه تصاویر آشنایی برای تماشاگر ایرانی است. دقیقاً به دلیل همین آشنایی فیلم یک جایزه ویژه از هیأت داوران گرفت.

مصطفی کیایی با تیزهوشی و سرعت‌عمل در فاصله کوتاهی از حادثه پلاسکو، فیلمی با محوریت این اتفاق ساخت. حادثه پلاسکو تا مدت‌ها در صدر اخبار رسانه‌ها قرار داشت و به مهم‌ترین خبر روز تبدیل شده بود. کیایی با درک اهمیت این اتفاق، «چهارراه استانبول» را با سوز حادثه پلاسکو به جشنواره آورد. البته فیلم کیایی به لحاظ محتوا و فیلمنامه آنچنان که باید قوی و پرقدرد نیست ولی باید سرعت و خلاقیت این کارگردان را برای ساخت فیلمی اجتماعی با سوزهای به‌روز ستایش کرد.

هومن سیدی استعداد عجیبی در فضا سازی، درآوردن موقعیت‌های سینمایی و کارگردانی صحنه‌های خشن دارد. هرچند فیلم‌های او در فیلمنامه دچار نقص هستند ولی سیدی این نقیصه را در کارگردانی جبران کرده است. «مغزهای کوچک زنگ زده» یکی از فیلم‌های خوش‌ساخت و چشم‌نواز جشنواره سال ۹۶ بود. سیدی با کارگردانی فیلمش حسابی چشم‌ها را خیره کرد. اگر فیلمنامه فیلم ضعف نداشت و شخصیت‌ها چندبعدی طراحی می‌شدند با یکی از فیلم‌های ماندگار سینمای ایران طرف می‌شدیم. افسوس که سیدی تمام انرژی و زمانش را برای کارگردانی و چیدن میزانسن‌هایش صرف کرد و کمتر برای شخصیت‌پردازی کاراکترها وقت گذاشت.

مهران احمدی طنز و موقعیت‌های کمدی را بخوبی می‌شناسد و به همین خاطر توانایی ساخت فیلم‌های کمدی باکیفیت را دارد. احمدی این موضوع را با ساخت اولین فیلم بلند سینمایی‌اش به نام «مصادره» نشان داد. «مصادره» چه در داستان و چه در بازی‌ها پر از موقعیت‌های کمیک خنده‌دار است که همچنان می‌توان به شوخی‌هایش خندید. بازی درخشان رضا عطاران در نقش یک مأمور ساواک آواره، بسیار خوب درآمده است. در کل در «مصادره» همه چیز به اندازه و درست است. شوخی‌ها، طعنه و کنایه‌ها در حد استاندارد تا پایان باقی می‌ماند تا فیلم احمدی به یکی از کمدی‌های خوب سینمای ایران تبدیل شود.

۱۳۹۷

سی و هفتمین جشنواره فیلم فجر

نرگس آبیاری این بار برای «شبی که ماه کامل شد» سراغ داستان عاشقانه برادر عبدالملک ریگی رفت و فیلمی تماشایی با فضایی ملتهب ساخت. افراد بسیار کمی از ماجرای عاشقانه عبدالحمید ریگی و فائزه منصوری خبر داشتند و می‌دانستند این زوج چه اتفاقات دراماتیکی را تجربه کرده‌اند. آبیاری در کنار طرح داستان جذابش، در کارگردانی نیز نمره قبولی گرفت. «شبی که ماه کامل شد» فیلمی هیجان‌انگیز از داستانی واقعی بود و خیلی خوب تماشاگر را با خودش همراه می‌کرد. این فیلم در سی و هفتمین جشنواره فیلم فجر با بردن ۶ سیمرغ، کیفیت بالایش را به رخ همه کشید.

همه منتظر بودند تا ببینند سعید روستایی پس از درخشیدن با فیلم «ابد و یک روز»، در فیلم بعدی‌اش چه کار خواهد کرد. روستایی با «متری شش و نیم» نشان داد که موفقیت فیلم اولش اتفاقی به دست نیامده است و او فیلمسازی را به‌صورت حرفه‌ای بلد است. «متری شش و نیم» فیلمی باکیفیت و خوش‌ساخت درباره خلاقیتی به نام ناصر خاکزاد است که دستگیری و زندانی شدنش ماجراهای زیادی در دلش دارد. «متری شش و نیم» آنقدر خوب بود و مردم آنقدر دوستش داشتند که موفق شد سیمرغ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را کسب کند.

رضا میرکریمی پس از ساخت چند فیلم متوسط و معمولی، با «قصر شیرین» بازگشتی پرפרوغ به جشنواره فجر داشت. او این بار نوشتن فیلمنامه‌اش را به محسن قربایی و محمد داوودی سپرد تا آنها داستان یک فیلم جاده‌ای سرحال را بنویسند. «قصر شیرین» یکی از فیلم‌های خوب جاده‌ای سینمای ایران است. ژانری که در سینمای ایران کمتر کارگردانی به سراغش می‌رود، اما این بار میرکریمی به سراغ چنین ژانری رفت و از آن موفق بیرون آمد. «قصر شیرین» سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه را برد.

بهرام توکلی که در سال ۹۶ با «تنگه ابوقریب» حسابی خوش درخشیده بود، در سال ۹۷ با فیلمی درباره زندگی جهان پهلوان تختی به جشنواره آمد. «تختی» در کارگردانی باکیفیت و خوب از آب درآمده بود و چیزی که به فیلم ضربه زده بود، نبود فیلمنامه‌ای عمیق و دقیق درباره شخصیت این پهلوان بود. اگر توکلی در نوشتن فیلمنامه «تختی» مثل کارگردانی وسواس و حساسیت بیشتری به خرج می‌داد و از این کشتی‌گیر یک شخصیت عمیق خلق می‌کرد، این فیلم به یکی از ماندگارترین فیلم‌های بیوگرافی سینمای ایران تبدیل می‌شد. اما متأسفانه شخصیت‌ها در سطح می‌مانند و مخاطب را به خودشان نزدیک نمی‌کند؛ اتفاقی که برای یک فیلم بیوگرافی مثل سم عمل می‌کند.

سی و هفتمین جشنواره فیلم فجر دو فیلم متفاوت و خلاقانه داشت. همایون غنی‌زاده با اولین فیلم سینمایی‌اش به نام «مسخره‌باز»، فیلمی متفاوت و فانتزی را کارگردانی کرد. «مسخره‌باز» درباره عشق یک جوان آرایشگر به سینماست و آنچه که فیلم را خاص و ویژه می‌کند، جرأت و جسارت کارگردان در فیلمسازی است. غنی‌زاده در کارگردانی «مسخره‌باز» خلاقانه عمل کرد و تماشاگران را با فیلمی متفاوت روبه‌رو کرد.

«سمفونی نهم» برخلاف «مسخره‌باز» در داستان، حرف‌های بسیاری برای گفتن داشت. فیلمنامه «سمفونی نهم» داستانی فانتزی درباره مرگ و عشق دارد و مخاطب با تماشایش در طول تاریخ سفر می‌کند و به زمان‌های گذشته می‌رود. فیلم قصد دارد واکنش افراد در مواجهه با مرگ را به تصویر بکشد. «سمفونی نهم» به پنج حادثه تاریخی می‌پردازد که مرگ کوروش کبیر و قتل امیرکبیر از جمله آنهاست.

فیلم دینی جشنواره

محبوب جشنواره

خوش ساخت جشنواره

حیف شد جشنواره

فیلم‌های متفاوت جشنواره

شگفتی‌ساز جشنواره

پدیده جشنواره

به روز جشنواره؛ فراری

دوست داشتنی جشنواره

تجربل گرفته نشده جشنواره

